

So začiatkom školského roka, novej divadelnej sezóny a s bohatou úrodou hrušiek a sli-viek sa Vám dostáva do rúk aj druhé číslo časopisu **KRITIKA & KONTEXT**. Prvé číslo malo zrejme úspech, čo usudzujem nielen z pozitívnych recenzií v tlači a počtu predaných exemplárov, ale aj z reakcie zákazníka v kníhkupectve Ex libris v Bratislave, ktorý majiteľke kníhkupectva vyčítal, že na strane tej a tej našiel chybu... Iní zákazníci chceli vedieť, kedy a či vôbec vyjde druhé číslo. Istý kritik prehodil s mojím kamarátom, že nemá význam písať recenziu o časopise, ktorý si už v prvom čísle položil latku tak neprekonateľne vysoko. Mój prvý postreh je ten, že kto nájde chybu v texte, musel ho asi čítať, druhý, že ak niekoho zaujíma, či ešte vyjdeme, chce čítať aj číslo nasledujúce. Po tretie verím, že onen kritik predsa len niečo o **K & K** napíše. Po štvrté, len tak na okraj poznamenávam, že ma poteší, ak si časopis objedáte: v kníhkupectve časopis objavujú noví čitatelia, subskripciou si zabezpečí budúcnosť.

Na hostí zapôsobilá narýchlo zorganizovaná vernisáž prvého čísla. Prišlo veľa vzácných ľudí, esprit dodávalo biele víno zo záhrady môjho otca, o domácku atmosféru v priestoroch honosného Zichyho paláca v Bratislave sa postarali kulinárske skvosty „pre potešenie ostatných“, ktoré pri tejto príležitosti priniesli hostia. Napriek tomu, že mnohí sa nepoznali, atmosféra bola priateľská a družná. Už len vzájomné porozumenie medzi takou rôznorodou spoločnosťou je skvelý dôvod na opakovanie podobného podujatia...

Keďže sme časopis kritický, potešila ma kritika z pera Jozefa Bžocha a Jána Štrassera v ich recenziách. Údaje o autoroch textov sme už vyriešili a časopis určite rozšírime o ďalšie rubriky, napr. o vydávanie niektorých vynikajúcich úvodov ku klasickým textom, ktoré zasadzujú do súčasnosti diela takých autorov ako Machiavelli, Hobbes či Platón. Pán Bžoch nám do druhého čísla žela „tzv. druhý dych“ a podotýka, že časopis má dobré šance, aby „prebral mnohých slovenských intelektuálov z duchovných driemot“. Ako sa môžete dočítať z niektorých odpovedí v nasledujúcich dišputáciách, naša otázka viac ako „prebrala“ niektorých respondentov a nielen slovenských. Reakcia na otázku ako aj na časopis z pera kanadského profesora Thomasa L. Pangla je taká závažná, že jeho list ponúkame ako tému do dišputácií v treťom čísle. Tým odčiníme aj poslednú kritickú podlžnosť: dišputácie nebudú len reakciou na otázky alebo „anketou“, ako píše Ján Štrasser, ale živou debatou medzi čitateľmi.

Zástupcom šéfredaktora sa stal Phillipe Azzie z Carletonskej Univerzity v Ottawe, ktorý sa bude starať o kanadskú časť časopisu. Phil bude pomáhať pri číslach, venovaných spisovateľom intelektuálov, autorom ako Kundera, Gombrowicz, Konrád, Vargas-Llosa a iní, ktorých dielo nie je len beletriou, ale vyjadrujú sa aj k politickým, existenciálnym problémom doby. Chcel by som takisto poďakovať doktorantke Columbijskej univerzity v New Yorku Karen Ballentine za jej cenné rady, hlavne pri formulovaní otázky do dišputácií v tomto čísle. Karen nám prisľúbila bližšiu spoluprácu aj do budúcnosti, čím považujem naše spojenie na New York za vyriešené.

V tiráži si môžete všimnúť medzi členmi kolégia časopisu meno slávneho amerického filozofa Richarda Rortyho. „Bude mi číou“, odpovedal mi profesor Rorty, keď som mu ponúkol toto členstvo počas jeho júlového pobytu v Bratislave, kde sa zúčastnil na konferencii o postavení intelektuálov v spoločnosti. Do tretieho čísla sme už od neho dostali príspevok do dišputácií.

Akademický nadhľad môže hraničiť s alibizmom, ak časopis, ktorý sa ináč nevenuje každodenným politickým problémom, nereaguje na vážnu dobu a neisté pomery v spoločnosti. Samozrejme, odozva na veci svetské môže mať rôznu formu. **KRITIKA & KONTEXT**, keďže sa venuje archeológii kritického myslenia v sociálnych a humanitných vedách, chce v budúcnosti čias-točne poskytnúť priestor aj na oprašovanie príčin a udalostí, ktoré formujú našu dnešnú postsocialistickú politickú kultúru, t.j., zaoberať sa tými faktormi z minulosti, ktoré majú stále dosah na naše vnímanie skutočností. Sú dnešné detské choroby demokracie u nás zapríčinené hektickou dobou alebo majú pôvod v dávnej či menej dávnej minulosti? Nepoviem nič nové, ak zdôrazním, že nepoučení z chýb minulosti, sme odsúdení ich opakovať. V tomto duchu sme v prvom čísle recenzovali knihu Milana Hodžu a do tretieho chystáme recenzie na knihu H. Gordona Skillinga, môjho dlhoročného mentora a človeka, ktorý sa už vyše päťdesiat rokov venuje našej minulosti.

Samuel Abrahám